

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

_____
Євген ПАВЛЮК
"29" _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

Назва дисципліни

Галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка
Спеціальність – 014 Середня освіта фізичне виховання
Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма – Фізична культура і спорт
Обсяг дисципліни – 4 кредита ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.01
Мова навчання – українська:
Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Факультет – Здоров'я, психології, фізичної культури та спорту
Кафедра – Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Вид семестрового контролю			
				Аудиторні заняття						Курсовий проєкт	Курсова робота	Залік	Іспит
				Разом	Лекцій	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота, у т.ч. ІРС				
Денна	1	1	4,0	51	34	-	17		69			+	
Заочна	1	1	4,0	16	8	-	8		134			+	

Робоча програма складена на основі освітньої-професійної програми «Фізична культура і спорт» за спеціальністю 014 «Середня освіта фізичне виховання» та стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта фізичне виховання» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Робоча програма складена _____ к.н.ф.в., ст. викладач **Віктор ФЛЕРЧУК**
 Підпис Вчений ступінь, звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалено на засіданні кафедри _____ Теорії і методики фізичного виховання і спорту

Протокол від 29 серпня 2024 р. № 1 Зав. кафедри _____ **Олександр СОЛТИК**
 Підпис ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради факультету _____ **Євген ПАВЛЮК**
 Підпис ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2. ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Вступ до спеціальності» є однією із дисциплін професійної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 014 «Середня освіта фізичне виховання» за освітньо-професійною програмою «Фізична культура і спорт».

Дана дисципліна є самостійною наукою, в процесі вивчення передбачається опанування студентами знань в процесі вивчення цієї дисципліни її мета і завдання вищої школи, особливості навчання у ВНЗ та його структуру, права та обов'язки студентів, специфіку майбутньої професії.

Вхідна.

Кореквізити: «Історія фізичної культури», «Спортивна морфологія», «Практика з зимових видів рухової активності», «Професійна майстерність (за професійним спрямуванням)», «Педагогіка», «Практика з літніх видів рухової активності», «Ознайомчо-фахова практика за профілем майбутньої професії», «Педагогічна практика у загальноосвітніх навчальних закладах», «Основи менеджменту, маркетингу та адміністрування (за професійним спрямуванням)», «Спортивні споруди і обладнання», «Теорія і методика фізичного виховання», «Спортивні ігри та методика їх викладання», «Легка атлетика з методикою викладання», «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність діяти соціально відповідально та свідомо; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність виявляти ініціативу та підприємливість; здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність; здатність виконувати вимоги Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності з урахуванням предметної спеціальності; здатність формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів; здатність конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи власні почуття та емоції, потреби, керувати власними емоційними станами; здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства; здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

програмні результати навчання: знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності; вільно спілкуватися державною мовою на професійну тематику, використовуючи сучасну термінологію та систему понять за спеціальністю; аргументовано висловлювати власні думки державною мовою; реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності; дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів; забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів; планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Мета дисципліни. Дати уявлення про вищу школу України, характеристику особливостей роботи керівника фізичного виховання та спорту, вчителя фізичного

виховання та тренера з виду спорту, уявлення про права та обов'язки студентів, зміст та організацію професійно-педагогічної освіти на факультеті, розглянути особливості освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця з фізичної культури та спорту, вивчити основи самостійної роботи студентів.

Предмет дисципліни: студент під час вивчення курсу знайомиться з системою вищої освіти в Україні, з особливостями здобуття фахової освіти та конкретними умовами навчання в обраному навчальному закладі.

Завдання дисципліни: формування системи знань про фізичну культуру як складову частину культури суспільства, про історичні аспекти її становлення і розвитку в Україні та у світі; розкриття історичних етапів формування та розвитку міжнародного спортивного руху і його стану на сучасному етапі та фізкультурно-спортивного руху в Україні; засвоєння змісту основних галузевих визначень, термінів і категорій з їх характеристикою; вивчення змісту програмно-нормативних документів, що регулюють діяльність в галузі «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини» та в сфері загальної і вищої освіти; ознайомлення із сучасною системою кадрового забезпечення галузі, з особливостями роботи вчителя фізичної культури, тренера-викладача з виду спорту, фахівця з фізичної реабілітації; формування основ науково-дослідної та методичної роботи, уміння опрацьовувати спеціальну науково-педагогічну та фахову літературу та працювати з іншими джерелами наукової інформації.

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Лабораторні заняття (практичні)	Самостійна робота	Лекції	Лабораторні заняття (практичні)	Самостійна робота
I семестр						
Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.	2	1	8			8
Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.	4	1	8	2	2	8
Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.	2	1	7			10
Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.	2	2	8			10
Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.	2	1	8	2		12
Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.	2	2	6	2	2	8
Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.	4	2	8			10
Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.	2	1	6			8
Тема 9. Кадрове забезпечення галузі.	4	1	8	2	2	8

Тема 10. Заклади фізкультурної освіти в Україні.	2	1	8			10
Тема 11. Аспекти управління фізичної культури і спорту у ринкових відносинах.	2	1	8		2	12
Тема 12. Загальні принципи наукової творчості. Роль науково-дослідної роботи в процесі підготовки фахівця	2	2	8			10
Тема 13. Кадрове забезпечення управління спортом для всіх.	2	1	8			8
Разом за I семестр:	34	17	69	8	8	134

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності. Місце фізичної культури в загальній культурі людства. Основні завдання, форми і засоби фізичної культури. Зародження спортивної термінології. Література [1 с. 8-14, 4 с.4-16].	2
2	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Література [2 с. 24-34, 5 с.18-29].	4
3	Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури. Законодавча база фізичної культури та спорту в Україні. Державні програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Література [5 с. 35-49, 6 с.24-46].	2
4	Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні. Матеріально-технічна база фізичної культури і спорту. Джерела фінансування галузі. Література [2 с. 38-54, 4 с.42-56].	2
5	Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Література [3 с. 48-64, 4 с.50-56].	2
6	Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Література [1 с. 68-84, 4 с.74-86].	2
7	Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача. Урок як основна форма фізичного виховання. Складники професійної майстерності та структура діяльності тренера. Література [3 с. 88-94, 5 с.64-76].	4
8	Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації. Розвиток фізичної реабілітації у світі та в Україні. Підготовка фахівців із фізичної реабілітації. Література [3 с. 108-124, 4 с.94-126].	2
9	Кадрове забезпечення галузі. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Література [3 с. 48-64, 4 с.50-56].	4
10	Заклади фізкультурної освіти в Україні. Інформаційне забезпечення фахівців галузі фізичної культури і спорту. Література [4 с. 50-68, 4 с.70-96].	2
11	Аспекти управління фізичної культури і спорту у ринкових відносинах. Типи економічних і соціальних відносин. Оцінка	2

12	організаційно-управлінських проблем у сфері фізичної культури і спорту. Література [7 с. 36-54, 7 с.162-184]. Загальні принципи наукової творчості. Роль науково-дослідної роботи в процесі підготовки фахівця. Література [6 с. 208-228, 7 с.210-256].	2
13	Кадрове забезпечення управління спортом для всіх. Підготовка бакалаврів з менеджменту фізичного виховання і спорту за кордоном. Підготовка фахівців з менеджменту фізичного виховання і спорту в Україні. Література [6 с. 230-264, 7 с.261-282].	4
Разом за семестр		34

Перелік лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
2	Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні. Література [2 с. 24-34, 5 с.18-29].	2
5	Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Заклади фізкультурної освіти в Україні. Література [3 с. 48-64, 4 с.50-56].	2
6	Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу. Науково-методичне забезпечення навчального процесу. Державні стандарти вищої освіти. Література [1 с. 68-84, 4 с.74-86].	2
9	Кадрове забезпечення галузі. Структура вищої освіти в Україні. Система ступеневої освіти. Література [3 с. 48-64, 4 с.50-56].	2
Разом за семестр		8

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№ з/п	Теми практичних занять та перелік питань	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Фізична культура як суспільне явище та галузь діяльності.</i> 1. Поясніть значення понять фізична культура, спорт, фізичне виховання, фізична підготовка, тренування, фізична реабілітація, рекреація. 2. Яке місце фізичної культури в загальній культурі людства? 3. Яке місце фізичної культури в античній грецькій культурі? 4. Що Ви знаєте про фізичне виховання в часи існування Київської Русі? 5. Розкажіть про особливості фізичного виховання в часи Козаччини. 6. Чому зростає роль фізичної культури з розвитком цивілізації? Література [1-16].	1
2	<i>Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.</i> 1. Які основні засоби фізичної культури Вам відомі? 2. У чому виявляється увага держави до розвитку фізичної культури? 3. Які основні завдання суспільства вирішує фізична культура? 4. З якими іншими галузями суспільної діяльності тісно пов'язана фізична культура?	1

3	<p>5. В яких формах відбуваються заняття з фізичної культури в навчальних закладах?</p> <p>6. У чому полягає спільність і відмінність фізичного виховання і фізичної підготовки?</p> <p>Література [1-16].</p> <p><i>Тема 3. Програмно-нормативні засади розвитку галузі фізичної культури.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Переважно які категорії населення займаються оздоровчою фізичною культурою? 2. Охарактеризуйте рекреаційний вплив фізичної культури. 3. Які Ви знаєте форми організації занять із фізичної культури? 4. Які категорії населення підлягають фізичній реабілітації? 5. Охарактеризуйте фізичну вправу як основний засіб фізичної реабілітації. 6. Охарактеризуйте спорт як специфічну частину фізичної культури. <p>Література [1-16].</p>	1
4	<p><i>Тема 4. Організаційні засади, структура і матеріальна основа розвитку фізкультурно-спортивного руху в Україні.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які організації, що проводять спортивну роботу, Вам відомі? 2. Які Ви знаєте спортивні товариства і з якою категорією працівників (осіб) вони працюють? 3. Як організовано процес фізичного виховання учнівської молоді? 4. До якого спортивного товариства Ви належите? Які його керівні органи в центрі та регіоні? 5. Які спортивні організації покликані організовувати і проводити фізкультурно-спортивну роботу із сільським населенням? 6. Опишіть вертикаль державних органів управління фізкультурно-спортивним рухом. <p>Література [1-16].</p>	2
5	<p><i>Тема 5. Система кадрового забезпечення галузі. Професійна діяльність фахівців фізичної культури.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коли і як було відновлено сучасний олімпійський рух? 2. Що таке МОК? Коли він утворений і в чому полягає його діяльність? 3. Якою є система міжнародних спортивних змагань? 4. Коли утворено НОК України і які його основні завдання? 5. Які функції виконують федерації з видів спорту та яка їхня структура? 6. Якими основними законодавчими актами врегульовано діяльність фізкультурно-спортивних організацій? <p>Література [1-16].</p>	1
6	<p><i>Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якими є права студента вищого закладу освіти? 2. Якими є обов'язки студента вищого закладу освіти? 3. Як здійснюється спортивна підготовка у спеціалізованому вищому закладі освіти? Поняття про спортивну спеціалізацію. 4. Які є форми контролю та оцінювання якості навчання? 5. Які форми стимулювання та покарання застосовуються щодо студентів? 6. Чому самостійна робота студентів є невід'ємною частиною підготовки фахівців? 	2

7	<p>Література [1-16]. <i>Тема 7. Професійна діяльність вчителя фізичної культури. Професійна діяльність тренера-викладача.</i> 1. Як здійснюються інформаційне забезпечення розвитку фізичної культури і спорту? 2. Які складові матеріальної бази фізичної культури? 3. Як здійснюється фінансування розвитку фізичної культури та спорту? 4. Назвіть і охарактеризуйте найвпливовіші міжнародні спортивні організації. 5. Як представлена Україна у міжнародному спортивному русі? Яких видатних спортсменів Ви знаєте? 6. У чому полягають історичні особливості розвитку фізичної культури в різних регіонах України?</p>	2
8	<p>Література [1-16]. <i>Тема 8. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.</i> 1. Дайте визначення та охарактеризуйте термін «Фізична реабілітація». 2. Проаналізуйте матеріально-технічне забезпечення фізичної культури. 3. Розкрийте період „золотого десятиліття” в українській спортивній термінології. 4. Дайте визначення та охарактеризуйте термін «Втома». 5. Розкрийте складові організаційних основ фізичної культури в Україні. 6. Розкрийте складові професійної майстерності та структуру діяльності фахівця з фізичної реабілітації.</p>	1
9	<p>Література [1-16]. <i>Тема 9. Кадрове забезпечення галузі.</i> 1. Якими є результати спортсменів України на міжнародній арені? 2. У чому полягає державотворча і консолідуюча функція спорту? 3. Що таке інваспорт? Як він організований? 4. Якою є основна відмінність любительського і професійного спорту? 5. Які оздоровчі сили природи використовуються як засіб фізичного загартування і розвитку? 6. Охарактеризуйте фізичну вправу як основний засіб фізичної культури.</p>	1
10	<p>Література [1-16]. <i>Тема 10. Заклади фізкультурної освіти в Україні.</i> 1. Якою є структура освіти в Україні? 2. Які завдання стоять перед вищою освітою? 3. Як відрізняються заклади вищої освіти за формою власності, підпорядкованістю, джерелами фінансування? 4. Охарактеризуйте основні форми навчання у вищому закладі освіти. 5. Які є рівні акредитації вищих закладів освіти та як здійснюється державна атестація? 6. Що таке система ступеневої освіти?</p>	1

11	<p><i>Тема 11. Аспекти управління фізичної культури і спорту у ринкових відносинах.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які види діяльності здійснюють вищі заклади освіти? 2. Як працюють наукові навчально-методичні (спортивні) комплекси? 3. Дайте загальну характеристику вищих закладів освіти, які здійснюють підготовку фахівців для галузі фізичної культури? 4. Якою є типова структура вищого закладу освіти? 5. Що Ви знаєте про законодавчо-нормативну базу функціонування вищої освіти? 6. У чому суть реформування системи вищої освіти? <p>Література [1-16].</p>	1
12	<p><i>Тема 12. Загальні принципи наукової творчості.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Як здійснюється спортивна підготовка у спеціалізованому вищому закладі освіти? Поняття про спортивну спеціалізацію. 2. Які є форми контролю та оцінювання якості навчання? 3. Які форми стимулювання та покарання застосовуються щодо студентів? 4. Чому самостійна робота студентів є невід'ємною частиною підготовки фахівців? 5. Як здійснюється підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів для галузі? 6. Місце обраного Вами вищого закладу освіти в системі підготовки фахівців для галузі. <p>Література [1-16].</p>	2
13	<p><i>Тема 13. Кадрове забезпечення управління спортом для всіх.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Якими є форми оплати праці фахівців із фізичного виховання і спорту? 2. Яка потреба галузі у фахівцях із фізичної культури? Проблема працевлаштування. 3. Якими є взаємні зобов'язання вищого закладу освіти і студента? 4. Які складові підготовленості фахівців із фізичної культури Вам відомі? 5. Назвіть фахові спеціальності за напрямом фізичної культури і спорту? 6. Фахівців яких освітньо-кваліфікаційних рівнів готують вищі заклади освіти? <p>Література [1-16].</p>	1
Разом за семестр		17

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Теми практичних занять та перелік питань	Кількість годин
2	<p><i>Тема 2. Міжнародний спортивний рух. Фізкультурно-спортивний рух в Україні.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні засоби фізичної культури Вам відомі? 2. У чому виявляється увага держави до розвитку фізичної культури? 3. Які основні завдання суспільства вирішує фізична культура? 4. З якими іншими галузями суспільної діяльності тісно пов'язана фізична культура? 	2

6	<p>5. В яких формах відбуваються заняття з фізичної культури в навчальних закладах?</p> <p>6. У чому полягає спільність і відмінність фізичного виховання і фізичної підготовки?</p> <p>Література [1-16].</p> <p><i>Тема 6. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах. Навчання і побут студентів вищого навчального закладу.</i></p> <p>1. Якими є права студента вищого закладу освіти?</p> <p>2. Якими є обов'язки студента вищого закладу освіти?</p> <p>3. Як здійснюється спортивна підготовка у спеціалізованому вищому закладі освіти? Поняття про спортивну спеціалізацію.</p> <p>4. Які є форми контролю та оцінювання якості навчання?</p> <p>5. Які форми стимулювання та покарання застосовуються щодо студентів?</p>	2
9	<p>6. Чому самостійна робота студентів є невід'ємною частиною підготовки фахівців?</p> <p>Література [1-16].</p> <p><i>Тема 9. Кадрове забезпечення галузі.</i></p> <p>1. Якими є результати спортсменів України на міжнародній арені?</p> <p>2. У чому полягає державотворча і консолідуюча функція спорту?</p> <p>3. Що таке інваспорт? Як він організований?</p> <p>4. Якою є основна відмінність любительського і професійного спорту?</p> <p>5. Які оздоровчі сили природи використовуються як засіб фізичного загартування і розвитку?</p>	2
11	<p>6. Охарактеризуйте фізичну вправу як основний засіб фізичної культури.</p> <p>Література [1-16].</p> <p><i>Тема 11. Аспекти управління фізичної культури і спорту у ринкових відносинах.</i></p> <p>1. Які види діяльності здійснюють вищі заклади освіти?</p> <p>2. Як працюють наукові навчально-методичні (спортивні) комплекси?</p> <p>3. Дайте загальну характеристику вищих закладів освіти, які здійснюють підготовку фахівців для галузі фізичної культури?</p> <p>4. Якою є типова структура вищого закладу освіти?</p> <p>5. Що Ви знаєте про законодавчо-нормативну базу функціонування вищої освіти?</p> <p>6. У чому суть реформування системи вищої освіти?</p> <p>Література [1-16].</p>	2
Разом за семестр		8

4.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, виконанні індивідуальних завдань, тестування з теоретичного матеріалу тощо.

Номер теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин
Тема 1	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 1, Підготовка до практичного заняття № 1.	4 2

Тема 2	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 2, Підготовка до практичного заняття № 2.	4 2
Тема 3	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 3, Підготовка до практичного заняття № 3.	2 2
Тема 4	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 4. Підготовка до практичного заняття № 4.	4 2
Тема 5	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 5. Підготовка до практичного заняття № 5.	2 2
Тема 6	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 6. Підготовка до практичного заняття № 6.	3 2
Тема 7	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 7. Підготовка до практичного заняття №7. Підготовка до тестового контролю ТК1	2 2 2
Тема 8	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 8. Підготовка до практичного заняття № 8.	4 2
Тема 9	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 9. Підготовка до практичного заняття № 9.	4 2
Тема 10	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 10. Підготовка до практичного заняття № 10.	2 2
Тема 11	Опрацювання лекційного матеріалу за темою 11. Підготовка до практичного заняття № 11.	4 2
Тема 12	Опрацювання лекційного матеріалу теми 12. Підготовка до практичного заняття № 12. Підготовка до тестового контролю ТК2	2 2 2
Тема 13	Опрацювання лекційного матеріалу теми 13. Підготовка до практичного заняття № 13.	2 2
Разом за 1 семестр		69

Керівництво самостійною роботою за виконанням індивідуальних завдань здійснює викладач згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Контроль за виконання індивідуальних завдань здійснюється на практичних заняттях.

4.4. Тематики індивідуальних завдань для самостійної роботи студентів

Вивчення нормативних документів Закону України “Про фізичну культуру і спорт”.

Скласти список олімпійських чемпіонів з України у обраному Вами виді спорту.

Скласти перелік видів спорту та видів програми, які вперше було включено до програми останніх літніх та зимових Олімпійських ігор.

Скласти перелік усіх можливих посад фахівців галузі фізичної культури та спорту для різних освітньо-кваліфікаційних рівнів та спеціальностей.

Ознайомитись з державними стандартами вищої освіти. Види і форми організації навчальних занять у вищій школі. Форми і методи контролю.

5. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичних занять (з використанням методів ділової гри, диспуту, «мозкового штурму»), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – вивчення загальних закономірності виникнення, становлення та розвитку фізичної культури і спорту на різних етапах існування людського суспільства.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з тем;
- презентація індивідуальних завдань;
- виконання домашніх завдань тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу вважається невстигаючим.

7. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень студента здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно-обґрунтувати прийняті рішення.

Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за

	професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контрольні заходи		Самостійна робота				Підсумковий контрольний захід, іспит
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 6)	Тестовий контроль		Виконання практичних завдань				
	ТК1	ТК2	ІЗ1	ІЗ2	ІЗ3	ІЗ4	
0,4(0,066)	0,2	0,2	0,05	0,05	0,05	0,05	За рейтингом

Умовні позначення: ТК – тестовий контроль; ІЗ – індивідуальне завдання

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль, іспит
Усне опитування (обов'язковий мінімум оцінок – 3)			Контрольна робота		Підсумковий контрольний захід
1	2	3	Якість виконання	Оцінка за захист	1
0,3(0,1)			0,1	0,1	0,5

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з п'ятнадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 15. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–9	10–11	12–13	14–15
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		<i>Достатньо</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Поясніть значення понять фізична культура, спорт, фізичне виховання, фізична підготовка, тренування, фізична реабілітація, рекреація.
2. Яке місце фізичної культури в загальній культурі людства?
3. Яке місце фізичної культури в античній грецькій культурі?
4. Що Ви знаєте про фізичне виховання в часи існування Київської Русі?
5. Розкажіть про особливості фізичного виховання в часи Козаччини.
6. Чому зростає роль фізичної культури з розвитком цивілізації?
7. Які основні засоби фізичної культури Вам відомі?
8. У чому виявляється увага держави до розвитку фізичної культури?
9. Які основні завдання суспільства вирішує фізична культура?
10. З якими іншими галузями суспільної діяльності тісно пов'язана фізична культура?
11. В яких формах відбуваються заняття з фізичної культури в навчальних закладах?
12. У чому полягає спільність і відмінність фізичного виховання і фізичної підготовки?
13. Переважно які категорії населення займаються оздоровчою фізичною культурою?
14. Охарактеризуйте рекреаційний вплив фізичної культури.
15. Які Ви знаєте форми організації занять із фізичної культури?

16. Які категорії населення підлягають фізичній реабілітації?
17. Охарактеризуйте фізичну вправу як основний засіб фізичної реабілітації.
18. Охарактеризуйте спорт як специфічну частину фізичної культури.
19. Які організації, що проводять спортивну роботу, Вам відомі?
20. Які Ви знаєте спортивні товариства і з якою категорією працівників (осіб) вони працюють?
21. Як організовано процес фізичного виховання учнівської молоді?
22. До якого спортивного товариства Ви належите? Які його керівні органи в центрі та регіоні?
23. Які спортивні організації покликані організовувати і проводити фізкультурно-спортивну роботу із сільським населенням?
24. Опишіть вертикаль державних органів управління фізкультурно-спортивним рухом.
25. Коли і як було відновлено сучасний олімпійський рух?
26. Що таке МОК? Коли він утворений і в чому полягає його діяльність?
27. Якою є система міжнародних спортивних змагань?
28. Коли утворено НОК України і які його основні завдання?
29. Які функції виконують федерації з видів спорту та яка їхня структура?
30. Якими основними законодавчими актами врегульовано діяльність фізкультурно-спортивних організацій?
31. Що Ви знаєте про Закон України "Про фізичну культуру".
32. Що Ви знаєте про цільову комплексну програму "Фізичне виховання - здоров'я нації"?
33. Які проблеми розвитку фізичної культури в Україні Вам відомі?
34. Що таке спортивна класифікація і яка її роль у спорті?
35. Що Ви знаєте про Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України?
36. Як здійснюється наукове забезпечення галузі фізичної культури і спорту?
37. Як здійснюються інформаційне забезпечення розвитку фізичної культури і спорту?
38. Які складові матеріальної бази фізичної культури?
39. Як здійснюється фінансування розвитку фізичної культури та спорту?
40. Назвіть і охарактеризуйте найвпливовіші міжнародні спортивні організації.
41. Як представлена Україна у міжнародному спортивному русі? Яких видатних спортсменів Ви знаєте?
42. У чому полягають історичні особливості розвитку фізичної культури в різних регіонах України?
43. Який внесок зробили українці в розвиток сучасного олімпізму?
44. Якими є результати спортсменів України на міжнародній арені?
45. У чому полягає державотворча і консолідуюча функція спорту?
46. Що таке інваспорт? Як він організований?
47. Якою є основна відмінність любительського і професійного спорту?
48. Які оздоровчі сили природи використовуються як засіб фізичного загартування і розвитку?
49. Охарактеризуйте фізичну вправу як основний засіб фізичної культури.
50. Якою є структура освіти в Україні?
51. Які завдання стоять перед вищою освітою?
52. Як відрізняються заклади вищої освіти за формою власності, підпорядкованістю, джерелами фінансування?
53. Охарактеризуйте основні форми навчання у вищому закладі освіти.
54. Які є рівні акредитації вищих закладів освіти та як здійснюється державна атестація?

55. Що таке система ступеневої освіти?
56. Які види діяльності здійснюють вищі заклади освіти?
57. Як працюють наукові навчально-методичні (спортивні) комплекси?
58. Дайте загальну характеристику вищих закладів освіти, які здійснюють підготовку фахівців для галузі фізичної культури?
59. Якою є типова структура вищого закладу освіти?
60. Що Ви знаєте про законодавчо-нормативну базу функціонування вищої освіти?
61. У чому суть реформування системи вищої освіти?
62. Якими є права студента вищого закладу освіти?
63. Якими є обов'язки студента вищого закладу освіти?
64. Як здійснюється спортивна підготовка у спеціалізованому вищому закладі освіти? Поняття про спортивну спеціалізацію.
65. Які є форми контролю та оцінювання якості навчання?
66. Які форми стимулювання та покарання застосовуються щодо студентів?
67. Чому самостійна робота студентів є невід'ємною частиною підготовки фахівців?
68. Як здійснюється підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів для галузі?
69. Місце обраного Вами вищого закладу освіти в системі підготовки фахівців для галузі.
70. На яких посадах можуть працювати фахівці фізичного виховання?
71. Яким є основне призначення фахівця з фізичного виховання?
72. Яким є основне призначення фахівця з фізичної реабілітації?
73. Яким є основне призначення фахівця з олімпійського і професійного спорту?
74. Як впливають особисті якості фахівців на вибір спеціальностей і спеціалізації?
75. Якими є критерії оцінки праці фахівців із фізичного виховання і спорту?
76. Якими є форми оплати праці фахівців із фізичного виховання і спорту?
77. Яка потреба галузі у фахівцях із фізичної культури? Проблема працевлаштування.
78. Якими є взаємні зобов'язання вищого закладу освіти і студента?
79. Які складові підготовленості фахівців із фізичної культури Вам відомі?
80. Назвіть фахові спеціальності за напрямом фізичної культури і спорту?

10. Рекомендована література

Основна

1. Анастасєва З. В. Вступ до спеціальності «Фізичне виховання»: Навч. пос.– Дніпропетровськ.: «Інновація», 2007. - 136 с.
2. Вступ до спеціальності (фізичне виховання, здоров'я людини): навч.-метод. посібник / укл.: Ю. Ю. Мосейчук, С. В. Мединський, А. В. Гакман. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. – 150 с
3. Закон України “Про фізичну культуру і спорт”. – К.: 1994. – 22 с
4. Герцик М.С., Вацеба О.М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: Навч. посібник для студентів ВНЗ 1-4 рівнів акредитації. – Львів: Українські технології, 2005. – 232с.
5. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту в Україні: стан та перспективи / М. В. Дутчак // Спорт. Україна. – 2010. – № 2. – С. 25-41

6. Концепція розвитку галузі фізичного виховання і спорту в Україні: Зб. наук. пр. Міжнар. Ун-ту «РЕГІ» ім. акад. С. Дем'янчика. Вип.2./ Мін-во освіти України; Держком України фіз. культури і спорту. – Рівне: Принт-Хауз,2001. – 464с.

7. Фролова Л. С. Вступ до спеціальності "Фізичне виховання" : [навчально-методичний посібник] / Л. С. Фролова. – Черкаси, 2014. – 282 с

Додаткова

8. Баркова О.В. Комплектування електронної бібліотеки: досвід НБУВ та проблеми розвитку. // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики: Сб. Матеріалів Між нар. наук. практ. конф., К., 17-18 трав. – 2005 р. – К., 2005. – Ч. 1. – С. 137-139

9. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту України / М. М. Булатова . – К.: Олімп. л-ра, 2005. – 464 с.

10. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні. – К.; 2017. 34 с

11. Державна цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року – К. 2017. – 55с.

12. Журавський В.С. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти. – К.: ІВЦ "Видавництво "Політехніка", 2003. – 200 с.

13. Золоті сторінки олімпійського спорту України/ За ред. І. Федоренка; Авт кол.: В.М. Платонов, М.М. Бака, М.М. Булатова та ін. – К.: Олімпійська літ.,2000. – 192с

14. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту України: Указ Президента України № 1148/2004 від 28.09.2004 р

15. Олійник М. О., Скрипник А. П. Правові основи організації та управління фізичною культурою, спортом і туризмом в Україні / Вид. 3-є, переробл. і доповн. / М. О. Олійник – Харків: ХАДІФК, 2000. – 292 с.

16. Теорія і методика фізичного виховання. /Под ред. Круцевич Т.Ю. – К.: Олімпійська література, 2003. – 1 том. – 424 с. – 2 том. – 392 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khnu.km.ua>.

2. Електронна бібліотека університету.

Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.

3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>